

СТАРМАЛОМ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармалом“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Ферије су...

Ферије су, омладинска бра,
Време збора, време договора.
(Ужурбали с' жидски новинари,
Дошантују шницли и жандари.)

Ферије су, — школских брига нема,
Омладинска скупштина се спрема.
(Будим-Пешта, као баба стара
На нос меће десет наочара.)

Ферије су, — видим браћу младу,
Жељни да се из ближе познаду.
(Спремају се дијурнице масне,
Спремају се шприце ватрогасне.)

Ферије су, — живљи нам сокаци,
Ко нас буди, ако неће ђаци!
(Полиција која радо дрема,
Отворила очеса голема.)

Ферије су, — младост куша крила;
Та младост је увек така била.
(У бироу планови се везу,
Да војници буду на опрезу.)

* * *

Ја не питам: омладина наша
Је л' одиста тако страшно страшна?
Ал да од ње многи јунак бледи,
То бележим, — и то нешто вреди.

Д.

Телеграми.

„Стармалом“ у Пешту. А зашто одлази наш
хваљени министар Ордоди?

Из Пеште „Стармалом.“ Јер му је, као мини-
стру комуникације, дужност, да осталим колега-
ма својим покаже и утре пут.

Шетња по Новом Саду.

СХИХ.

За београдску напредњачку странку настаје нова
„Ера.“ Они покренуше т. ј. нов шаљив лист, којем
на чело ударише жиг „Ера“ и као неки символ на-
моловаше на насловној вињети шест оседланих бан-
гавих коња, који дакле имају ту нову „Еру“ да
инаугуришу. Седла на коњима изгледају као неки
„фотељи“, на којима мора бити да је врло угодно се-
дети, само ће чланови напредњачке странке слабо
ићи напред, јер су коњи као што рекох бангави.

У првој својој песми вели „Ера:“

„И ка' доктор вешто лечи
Од бубе у глави,
Ко министар жели бити
Нек се Ери јави.“

Кад дакле треба свакоме, ко хоће да буде ми-
нистар најпре извадити бубу из главе, онда је
заиста штета, што се „Ера“ није пре појавио, а
толико је пута био нуждан! Но то би се још могло
и накнадно учинити, само би ваљало знати, какве
су то бубе. Нама је овде најпознатија буба Шваба,
па би дакле ваљало по нашем мњењу неким мини-
стрима Швабу извадити из главе.

Мени се иначе име „Ера“ чини врло угодно за
орган напредњачке странке и сећам се многих лепих
прича, особито о Ери и воденичару, па може

бити да ће и овај „Ера“ утрчати гологлав у Гарашанинову воденицу и онде се брашном његовим намазати, ако га когод случајно повија.

У нашим крајевима уместо „Ера“ кажу „Шијак“, а Шијаци су они људи, што не могу да распознају своје рођене ноге. Ту је онда зло, кад дође до бегања!

У овом првом броју „Ере“ на више места се напада на Лазу Костића, као уредника „Српске независности.“ Али то је све било излишно и слаба увреда за Лазу, него ако хоће уредништво „Ере“ да Лазу заиста вређа, нека и од сада прави онако дивне каламбуре, као што је онај на страни 3., где се разлаже, да је „политика“ српска реч, и да дслази од „полица“ и „полица“ и „личина.“ Јер колико ће се Лаза на оне друге нападаје освртати или не, то неznam, али на оваки атак на богатство српске фразеологије и гнпкости речи, као што је учињен гореспоменутим каламбуром, знам да ће и сам Лаза из флегме изићи.

На насловној слици „Ериној“ има и мото, који гласи: „Ао Еро тврда Вјеро“ (Бранко). Из овога се види, да је Бранко писао своје песме јужним говором, што до сада није нико знао, а уједно и то, да је именице писао великим писменом („Вјеро“). Ове су ситнице важне за филологе. Него јужни говор зове се друкчије и ерцеговачким, па можда је због тога Ера тако употребио, те исправио Бранка онако по своме.

Ал' да се манемо овога, па да пређемо на друге ер-лаве ствари, ако их узможемо наћи, јер је у

томе код нас сада велика оскудица, пошто нам је све у реду, право, ваљано и честито.

Из једнога села у бродском протопопијату пишу ми да онде има један свештеник, који за своје парохијане вели, да су „марва бесловесна“, а исти је свештеник онде већ 16 година, па зар их није могао просветити? Дописник мој вели, да се десио онде баш на Божић прошле године, те је чуо ову и оваку предикку из уста тога смиреног свештеника: „... није Божић за то дошао, да се наждерете ракијетине и виношине, те тако по целу ноћ по сокаку тумарате дерући се и цичећи: хи, хе, их! (овде се свештеник тако дерао да је сва црква јечала), па тако осталом свету спавати не дате, а верујте — особито ви младићи и децаци — ја се не бојим вас тројице, па ако ми још једном ноћу покрај мог квартира прођете цичећи и вриштећи, верујте, опет вам кажем, да ћу ја излетити на поље, па једног или двојицу зграбити, у мој „гонк“ увући и тако вас излемати, да вам више никад на ум неће пасти цика и вриска...“

Овака предика на празник мира, заиста мора парохијане посветити и душевно „савидати“! Ово да смо читали у „Ери“ или да је који Ера говорио, ми би се смејали, а овако морамо плакати.

Читамо у „Застави“ у допису из Бечкерека, да у тамошњој српској читаоници има само један српски лист (и један немачки, па то је све). Кад тамо друштво држи један једини лист, да колико онда држе поједини људи? Они ваљда држе по фртаљ или половину листа? Него ја држим, да би се тим људима могло помоћи. Као год што „Невен“ и

ПОДЛИСТАК.

Толдијина љубав

Од Јована Арања.
ПРВА ПЕСМА

Осврће се Мађар, уздишућ' погледа
У времена славна из времена бледа:
О старојзи слави некадашњи тића
У души му бруји — тек к'о нека прича.
Ни ја своју тугу не знам чим да блажим,
Па утехе и ја у прошлости тражим;
Грлим оне, што су отшли у неврате.
И мртви ми дају, што ми живи крате.

Толдије се сећам, ком сам песму свио,
Још у доба кад сам млад, раздраган био;
Проста је то песма, проста, без украса,
Ал из чиста срца добила је гласа.

Ох када би опет — та не славе ради —
Већ да ми се душа певањем подмлади,
Ох када би мог'о, ох када бих знао,
Кад бих опет таку песму отпевао!

Млади Лајош сео на престо оца свога,
Левенте га дворе и господа многа;
У Будиму горе зида нове дворе
Вилинска изгледа — нек се приповеда.

Толдија је њему уз колена био,
У јуначкој игри време ј' проводио;
Пемакову главу у грб су му дали,
Једанајст племића у пратњу му стали.

Стишала се ратна зрева са свих страна,
Мир се расцветао к'о маслине грана;
Одмарају с' борци на кућњему прагу,
За бојеве нове нову купе снагу.

Свако се одмара, само Лајош неће,
Велика га душа и сад напред креће:
Идем проћи земљу, у себи ће рећи.
Одговор је голем на крајеве плећи.

Нит је кога пит'о, нит се договар'о,
Узе на се рухо просто и постаро,
Неколко улара собом је понео,
Па је онда коња најлошег усео:

Иде, ђоја, коње изгубљене тражи,
Ал приклања ухо свакој новој кажи:
Какав терет носе, на што с' туже људи,
Распитује како с' сиротињи суди.

Путујући стиже близу селу неком,
Ту је лепа њива са травицом меком.
Ту кљусету своме опусти кајасе
И са њега сјаше, да се коњ напасе.

Ваш је било вече, — јарко сунце леже
Покривало рујно на лице патеже;

„Голуб“ плаћају поједини родољуби за ово или оно сиромашно дете или школу, тако би ваљало апелирати на наше имућне сународнике, да се смилују на бечкеречку читаоницу, те да је претплате на „Срп. илустр. новине“, „Јавор“, „Стармали“, „Задарски српски лист“, „Српско коло“, „Школски лист“ и т. д., и као год што иначе родољуби треба да потпомажу слабачку књижевност српску, тако би сад требало умолити српску књижевност, да потпомогне слабачке родољубе бечкеречке

Исти дописник „Заставе“ позива се у томе допису и на моју маленкост, да би ја требао да дођем „у шетњу у Бечкерек“. Хвала му лепа на позиву, само не знам, хоће ли се то онда звати „Lustreise“, „путовање ради задовољства“? Дописник спомиње тамо „гласовитог жупана“, па онда оне, што се „бече по магистрату“, „пијаристу-управитеља“, и т. д., па ја нешто мислим, можда би боље и практичније било, да г. дописник тог гласовитог жупана, пијаристу-управитеља и оне дотичне из магистрата — да он велим њих пошље на „Lustreise“, и то на што дуже време? Лепо би било, кад би они оставили своје место (Бечкерек), па кудгод банули, на пр. пријатно би било навести се на море — ох како је дивно посматрати на мору излазак и залазак сунца и оно чаробно руменило на истоку и западу! — па се превести у Египат; Александрија и Абукир су дивне вароши!!

А онда би били бар мирни и сигурни — од дописника новинарских!

Аб.

А где ће он лећи, где-ли ће он спати?
Ваљда ће му какав жбунић конак дати.

Беше на крај села лепа кућа бела,
Он пред њоме стоји, коња б' да напоји;
На капији десно отворено крило,
То јест, право рећи, није га ни било.

Сад се дигле псине, — и мал' не би квара,
Ал где неке лепе цуре код бунара,
Она викну оштро, а псине се врате
Гунђајући мукло, што им јуриш крате.

Тадар рече краљу: „Госпођице моја,
Ја сам путник, смем-ли напојити коња?“
„Како не би смели, — бог је воду дао;
Ал куд тако журно? мрак је већем пао.“

Не би-л боље било да с' овде преноћи,
Па сутра кад сване, онда даље поћи?“
Уз те благе речи погледа га благо;
То је краљу било врло, врло драго.

Ал он вели: „Хвала, ал ту за ме није,
За мене су куће мање и простије;
Та ово је дворац, а ја нерад сметат',
А нисам ни вичан по дворима шетат'“.

То ј' домаћин чуо, (он с прозора гледа)
Па овако рече, као да заповеда:
„Није то ни тако, јеси чуо роде,
Ко замрдне код нас, тај и ноћи овде“.

У Ш Т И П Ц И.

△ Новине тумаче, да реч „Хавана“ значи „луда женска“, но колико је нама познато рђаве аскупе цигаре „Хаване“ пуше — мушки.

□ Славна хрватска господа некакав Лавослав Машег и Карло Моцнаи у Костајници неће да потпишу захвалу Земунцима, што су на њихове погорелце послали 112 ф. на поклон с тога, што је та захвалница писана ћирилицом. Ми не знамо, да ли је онај по жар, што је у Приједору толико несреће нанео, писао се ћирилицом или латиницом, али би саветовали, да споменути господо одмах даду натоварити на кола, и да их истоваре гдегод на каквој њиви, да ова до године боље роди.

§. Француска влада наименовала је брашнару Јанаћа, председника школске испитне комисије у Земуну, за обердиректора виших педагошких наука у Паризу.

= Из Букурешта јављају да краљ Карло неће овога лета никуда ићи из своје земље. — Египатски кедиве чита ово и завиди.

+ Неко читајући грозна масакрирања и убијства у Александрији, узвикнуће: Та ово је скоро горе него у Срем. Карловцима!

○ Српски листови започињу своје позиве на прег-

Он намигну само, а већ слуге старе
Шчепале на воде коња у ахаре.
„Хајде!“ вели газда „улазде овамо,
Или ваљда чекаш да те угурамо!“

И краља увели, — не помаже: нећу —
Не у кућу малу, већ у ону већу;
Чим се ушло тим се за трпезу село,
Посадише госта баш у горње чело.

Виче газда ћерку, Пирошкицу малу:
„Донес'де нам вина у белом бокалу;“
А Пирошка мала бокал већ опрала,
Носи вино што га нема кућа многа
„А сад, чедо моје, мало се потруди,
Де понуди госта, стидљиве је ћуди!
Цура гуцну мало: зажари јој с' лице
(Али томе жару није криво винце).

Док је цури посла код огњишта било
У соби с' полако зборило и пило.
Не потраја дуго, донеше и јело,
А Пирошка седе баш у долње чело.

То је било својски, милом богу хвала,
Али да је нешто та редуша знала,
Да јој ко год шап'но: кога има госта,
У земљу би пала, што ј' вечера проста.

Проста, јесте проста, али свега доста:
Печеница красна, па салата масна,

плату речма: „Ко гласу вопијушчаго в пус-
тини...“

џ Аца Зуб дао се опет једном приликом златом пломбирати.

× Један Новосађанин, који је дочекао пештанске „писатеље и уметнике“, читајући о томе неке извештаје у „Пешти наплову“ и „Будапешту“ (чији су уредници такође били у Н. Саду) вели: „О, да хоћеду још једанпут доћи!“

* Па и право је што су Земунци метнули брашнара за председника комисије на школским испитима: Он ће најбоље моћи пресудити, да ли учитељи заслужују онај хлебац што га једу (или да им се од сада лошије брашно даје.)

† Не чујемо да Румљани мењају учитеље, — али за то новосадска читаоница опет мења бирташа.

© Боже мој, данас и просветни заводи, н. пр. читаонице, траже бирташе!

∞ Инглеска влада набавила је — као што новине пишу — за војску 25.000 наочари. Ово је врло практично, ако би гдегод опет дошло до какве хлумске магле или до какве египатске помрчине.

4 Молимо кога из Београда да нам јави шта је

Па лепиња сирна, па воће од реда,
На покон донеше — али каква — меда,
Меда, што му с' лице као злато сјало,
Из кога је и сад цвеће мирисало;
Па још оно дивно ермеличко винце, —
Па осмејак слатки лепе Пиршкице.

Ето свиме тиме краљ се раздрагао,
У мало је било, па би се издио;
Срце му се шири с гостопримства така,
Тешко му је било не дати му маха.

Над душом му тајна попут танка вела,
Таласа се љулка, радо б одлетела;
А да им се каже, било б' стра и стида,
Па зашт' тако лепу вољу да прекида?

„Ај, синовче, ти ме не питаш за име!“
Тако на леп начин кара га домаћин, —
„Розгоњи се зовем, — а воље би им'о
Да већ један другом чашу наздравимо.

Здрав ми био, госте, бог ти дао снаге
Све у корист наше домовине драге,
Која има краља, што се дичи њиме —
— Али збиља, реци и ти своје име!“

Одговара путник: „Бог нека вас живи!
Розгињи су увек међ првима били,
Господа јунаци водилу су чете,
Све сам ја то чуо још ко мало дете.

Мало је у земљи таквих богатара,

са Чедином оставком, шта ли са оставком
пок. Илије Коларца? Аб.

П у с л и ц е.

До сада су нас све заваравали, да се иредента партија у Трсту распрштала, — а сада видимо да се та партија још није, — само јој се бомба распрштала.

Ми смо се више пута жалили, што Панчевачка читаоница не држи „Стармалог.“ Сада нам један Панчевац пише и ову жалост извињује, — али чиме? још већом жалашћу, — са гласом да у Панчеву више и нема српске читаонице.

У Домбовару ће се подићи велики споменик; али не победиоцима Маџарима, а не ни потученим Хрватима, — већ оним новинарима, који у сумњичењу, пујдању и хецовању налазе своју патриотску дужност.

Чујемо из Београда, како се тешко састају одборници „друштва за међусобно помагање.“ — Није ником пало на ум да устроји „друштво за међусобно одмагање“ — ту би се можда нашло ревноснији усталаца.

Не давно је пао камен с неба и то баш у ватикан, у дворе Рим-папине. Тиме сада многи доказују, да папа стоји у непосредном одношају са небом.

У њих има шума, њива и добара;
Кад сте родом и ви тих сокола сиви,
Домаћине часни, бог нека вас живи!

Испи чашу, п' онда рече ову причу
(Што му на ум паде овако при пићу)
„Ја се, богме не мам чим похвалит' туди, —
Та племић сам и ја, ал сиромак худи.

Имадох три коња, слична живој вагри,
Ал бећари неки украдоше сва три,
Па сад тако лутам, по свету с' пребијам,
Тражећ' своје коње — само ветар вијам.

„Име ми је Ђорђе, а презиме Чута, —
Премда ми је отац рек'о више пута
Да би се ми могли и друкчије звати
(О, то пусто вино, сад ће га издати!)

Он је доказиво', памтим још и сада,
Да се наша лоза води од Арпада, —
Кад би он то рек'о, смеј'о с свако живи,
Домаћине часни, па смејте се и ви.“

А домаћин на то: „Тајне су застрте, —
Ал ја давно мотрим твога лица прте:
Очи, уста, чело — и рек'о б' из свега
Да ти ниси рода биш најпростијега.

Ко сме касти јесте, ко сме касти није,
Кад се коло света тако чудно вије;
Замршају светском тешко ј' краја наћи,
— Море, још ти могу и круну натаћи! (Продужиће се.)

Према најновијој наредби министра унутр. дела у Србији, сваки полицај мораће имати бар оволики нос и оволике уши, — ако неће да добије још већи нос и још веће уши.

Судбина слободе.

Па ди је та слобода,
Што су ј' обећали
Кад се оно први пут
„Видело“ распали?

Па ди је та слобода,
Што су ј' обећали
Кад-но су се „напредњац'ма“
Први пут назвали?

Па ди је та слобода
Што су ј' обећали
Кад рекоше: *Nöher Peter*,
Доле с либерали!“

Па ди је та слобода,
Што су ј' обећали
Док су јоште друговали
С наши радикали?

Питате л' ме озбиља
Ил само у шали?!
— — — Мени с чини, да су је
Стрводеру дали —*) Палилуац.

*) Коментар. Београдски стрводер добио је (али је можда узео сам себи) слободу, да кад не нађе пса без гесе, он баца жицу своју деци, чујте ме: деци о врат. (Види „Београдски Дневник“ број 157.)

Ћира. Знашли ко се највећма уплашио, кад је пукла петарда у Трсту на сред пијаце?

Спира. Не знам. А ко?

Ћира. Телеграфска жица. Она се тако уплашила, да по дана пуни дванаест сати није способна била за телеграфисање.

Ћира. Шта мислиш, хоће ли се Енглези и Турци погодити?

Спира. Ја мислим да хоће. Али баш и ако се не погоде и онда ће се погодити, — то јест један другог пушкама и топовима.

Чујави чланци.

XI.

Ова година има то лепо својство, што је мало обећала много дала. То истина није заслуга нити државне идеје, нити мађаризирања, нити мудре и штедљиве управе, ни Анђелићеве смирене молитве, ни калуђерског морала, — за то овом приликом њима нећемо казати на српски: хвала, — ни мађарски: хала, — ни турски: е'ла. Милост је то божија и заслуга наша, који смо истрајали, издржали, нисмо попустили ни ретерирани, узмакли ни узмакли, — јер да смо све то учинили ми би још лане умрли, и тако не би дочекали ову добру и плодну годину.

Кажу да је ова година здраво добра. Нашим економима смени се брк; нашим Чивутима смени се брада; нашем „Стармалом“ смени се обилна вересија. Само они званичници, који живе од егзекуција, бацају се стрмоглавце у бригу, да ће им мало спласнути сало дебелог трбуха, и једва чекају да дође божић, свечари и крај ове добре године, надајући се да ће то све накнадити моћи, чим прође божић и свечари а буде крај овој доброј години.

Но ја сам сад зашао у тему из које се дају правити лепе придики и проповеди, то ћете ви зацело све боље и лепше чути од наше г. г. капелана, пароха, прота и т. д. (то јест ако та г. г. не узимају каква важнија посла, ако не узморају опет какву Бечејску конференцију држати, и какве адресе потписивати).

Красота је то, кажу, видети, како је наша мати земља златним крстовима (крстинама) декорирата, како су пластови пластичнији него икада, како се камаре не брину за спољашњу политику, већ им је благостање народа све и сва, како већ сваки добар газда има свој приватан циркус (на своме гувну), где му у место региментске банде свира ватрењача своју дивну арију, — а уједно га још учи, како ваља чисто зрно на једну страну слагати, а плеву на другу страну терати.

Красота је то, кажу, видети, како се цакови насипају (таке насипе не могу индигирати направити, па да им платиш 20 фр, на дан осим цулага), како се амбарови пуне, како на котобањама све пу-

цају летве, баш као оно кад штучер гура велику по-
тесну ципелу.

Па шта да се ради с толиком бербом?

Пре свега наравно, треба платити лањску и прек-
лањску порцију, да човеку не долазе у кући они љу-
ди, које кад види три године дана нема среће. За тим,
ако је ко Чивутину дужан, треба да му врати и ка-
питал и интерес до последњег парића, па да се цело
село закуне „на сред села код крста црвена, пред и-
коном пред светим Николом“ да од Чивута неће ви-
ше никад зајма ни капаре примати (ма плеве јели, и
они и Чивути:) — и свети Никола ће таки ново чу-
до учинити, сви ће се Чивути из тога села иселити,
и онда ћемо тек казати, да је то била сретна година.

За тим треба таки на „Стармали“ претплатити,
и то на три године у напред, (а ако је ко дужан, и
на три године у натраг).

Ја се не могу упустити у опширно разлагање,
како да се обилна летина и плодови од ове године
што боље употребе, али свакако треба преко свега:

Оставити још толико пшенице на страну, да мо-
жемо посути миле госте, ако нам дођу, н. пр. равно-
правност, споразум са другим народностима, коју ко-
рисну српску књигу, народно позориште и т. д.

Треба оставити толико зоби на страну, да нас
коњи наши могу извући из сваког блата.

Треба оставити и неколико цакова проје на стра-
ну. (Злу не требала!)

Треба оставити и нешто кукуруза на страну, —
јер може скоро доћи време да ћемо нашим одметни-
цима судити, и онда ће им требати кукуруза, — да
на њему клече.

Треба оставити и по нешто брашна на страну,
јер може доћи потреба да се у Карловцима зида каква
велика брашнара, дакле нека се и за то нађе.

И кад се то буде све тако лепо и мудро разде-
лило и расположило, онда тек може доћи на ред ве-
лика девојка, са предлогом да јој се купи свилена а-
љина, или златан брош или дугачак курјук, или ци-
пеле са петом од по рифа. Ни те предлоге не треба
одбити, него их треба озбиљно испитати, и једно две-
три године дана о томе промишљати.

Оће Тител да се помаћари!

Тител је главно место у Шајкашкој лежи
баш уз брдо Книћевац.

Име то носи ово брдо од ђенерала Стевана
Книћанина, борца за слободу.

Ту се близу борио и Јанча капетан, који је по-
гинуо седећи на топу.

Шајкаши су увек били светла образа, гинули
су весело за цара и род свој.

То им признају и непријатељи њихови.

*

Читам данас у „Pesti Hirlap“-у, то су неке
мађарске новине, што их уређују Чивути а држе
српске читаонице, како је то „радосна појава, што

у Тителу за тако кратко време мађаризација тако
лепо напредује.“

Даље вели тај „Пешти Свињлап“, како до пре
7 година нико у Тителу није знао мађарски осим
„јарашбирова“ и гостионичара у главној гостионици,
но и овај је слабо знао, а сад већ и мађарско по-
зориште може у Тителу да даје преставе.

Ваља знати да је у Тителу доиста било недавно
једно мађарско позоришно друштво, и да су му при
поласку давали „сјајан банкет“.

Највећу заслугу за помаћаривање Титела има —
вели „Pesti Hirlap“ — Михаљ Сабов, и то не
блажене успомене оснивач карловачке српске гимна-
зије, него тителски јарашбиров. Слава овоме свесноме
Рушњаку!

*

А на то имамо ми ово да питамо и приметимо:
Који је од све те помаћарене госпoде
био пре 7 година у Тителу?

Ни један!

Кога су та из свију крајева света са-
купљена госпoда од Шајкаша и тителских уро-
ђеника помаћарили?

Ни једнога!

Помаћарите ви ону свесну браћу у гуњцу,
што су при избору Милетићевом, кад сте
уклонили чамце и скеле на Мутњачи, зага-
зили у бару. те ју с опасношћу свога живота
прегазили, само да на време стигну у Ти-
тел да даду свој поштен глас Србину и сво-
ме сину, па онда се фалите у „Пешти Свињлапу“!!!

Запитајте ма најпростијег човека у Тителу и у
целој Шајкашкој, који је српско млеко сисао и
српском народном песмом успављиван, запи-
тајте га шта о вама мисли, па ћете онда видети,
какве изгледе имате са вашом мађаризацијом ви, који
кад сте ишли у школу, нисте ни сањали, да ће вас
способности ваше у Тител бацити; нисте знали о
Шајкашкој ни толико, колико данас деца школска
о Хотентотији знају.

Идите ви у Дебрецин па помаћарујте, тамо,
је ваш идол Тиса при избору пао; тамо ви оба-
вештујте онај народ, да је Тиса пророк и оно злат-
но теле, коме треба да се клањају, јер кад он у Де-
брецину пада, онда и од Титела далеко му лепа
кућа и његови апостоли узалуд ће писати ко Гала-
том посланија.

Јоште живи дух наших дедова у души поштено-
га Шајкаша; још бије у срцу његовом она стара
српска крв, која је струјила и кроз жиле старине
Новака, Милоша Обилића и Хајдук Вељка.

Још се у Тителу пева сложна песма: **Недајмо се!**
Абуказем.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Продужење.)

Лане на божић био сам на ручку код мога пријате-
ља Н. Он има два синчића, два близанца. Кузмана и Дам-
јана. Обадва су живахна и окретна детета и здраво се

добро слажу. Кад су изнели печено прасе, Дамјану се здраво допала кора од прасета и једнако је искао коре. Томе смо се доста и насмејали и из тога смо доста шале правили.

После ручка сетим се ја да имам у џепу једну поморанџу. Извадим је и дам је Кузману: „Ево ти Кузмане једне поморанџе па је подели са својим братом. — А како ћеш је поделити?“

Кузман се мало замисли, па онда као да му се чело насмеши, али уста му остадоше озбиљна, као да се сумњаху, јели слободно и њима нашалити се мало.

Опазих ја да је ту близу нека варница коју ваља искресати, па га охрабрим запитавши га још једаред, како ће поделити поморанџу?

Сад се Кузману и уста насмешише и он рече: „Па ја ћу узети месо, Дамјану ћу дати кору. Он воле кору.“

Моја мала Јулка само је нешто мало разумевала немачки, кад смо отишли у госте у једну немачку варош. Шетамо се ми улицом, а она, по своје обичају трчи напред. Пред једним дућаном, где су баш бојадисали врата, видим ја где се један човек сагну, па мојој Јулки нешто рече. Кад сам дошао то ће запитам је: Шта ти је рекао тај господин?

- Нешто је искао од мене; одговори Јулка.
- А шта је искао?
- Ја не знам, — канда је искао осам.
- Па како ти је казао?
- Казао је: г и б а х т.

Мали Светозар преврће албум, па неуморно запиткује: „Ко је ово? — А ко је ово?“ — Мати му на свако питање одговори.

- А ко је овај чича?
- То је, рано, твој кум.
- А јесам ли ја њега крстио, или он мене?

Лепосава је у школи нешто скривила и за то је од госпођице добила прутућем по длану.

Госпођица, која је са Лепосавином матером добро живела, седне таки и напише писмање у коме јави Лепосавиној матери шта се десило, — а писмо пошље тако, да Лепосава за то ништа није знала.

Кад Лепосава дође кући — (ни лук јела ни на лук мирисала) — мати јој озбиљно погледа у лице.

— Лепосаво, чедо моје, ти си канда данас нешто добила од госпођице?

Лепосави се раширише очи, па рече: Је-је-сам.

— Па похвали ми се, ако си што лепо добила.

— Ма-ма-мати, ја би тако волела слагати, али не-не-не смем.

— Стрина, послала ме мајка, да ми дате брег.

— А какав брег, Евице?

— Ја не знам. Брег.

Стрина не буде лења већ узе Евицу за руку па оде к њеној матери да чује какав се то брег иште од ње. И онда се разјасни, да Евичиној матери није требао брег већ нешто налику на брег, — брдо.

Прилог за историју.

Један Србин одсели се у Грчку, и ту замоли да га приме у становнике. На то се Грци скупе и при саветовању неки општинари наведу, како Срби, кад се код њи Грк досели, они га пријатељски дочекају и одмах га почастију са туторством у цркви, њему за љубав певају „ајгијос“ и „ита Херувими“; за кратко време српска школа у Араду, Тамишвару, Вршцу, Чакову, Панчеву, Вел.-С.-Миклушу, Новом Саду, претвори се у „грчку школу“*). У Карловцима српски богослови при владичењу и данас врло радо певају грчки, — а српску молитву или псалм да одпевају морали би бегати у Америку. И зато, — рече Грк, треба и ми овога ретког нам госта, какве части да удостојимо. И заиста, Грци се сложе, и дошљака госта Србина почастију наместивши га да буде — звонар. Али чим је почео звонити, скочи општина и туже га да „звона српски звоне“, и повичу: не дајмо се, хоће Србин да нас посрби! Суд је био брз, трећи дан истерају га из звања и из села.

*) Заиста је тако бивало. Но то већ спада у историју. Ур

Милионарски појмови.

У Лондону ј' лане
(Обичаја ради)
До педесет лица
Умрло од глади.

Један милионар
На то 'вако вели:
„Тако им и треба,
Зашто нису јели.“

С.

Одговори уредништва.

„Стари“ За што нам се нисте пуним именом јавили? У Госпођинце. Не радо водимо белешке о приватним породичним писмима. Изнели сте на јавност што вас је тиштало, и чему је јавност најбољи лек, а на приватна писма одсмејте се, — узмите их за доказ, да сте погодили у нишан, и да најприснији његови, морају само да га теше, а не могу да га правдају ни оправдају. Зар то није најбоља потврда, да ви имате право?

Алиша Више пута смо рекли, да за оваке дописе мора нам неко именом својим гарантовати.

Т. Р. Хумореске, које не могу стати у три, највише у четир подлистка „Стармаловог“, не можемо примити, ма како, добре биле.

Новије књиге.

Шала и Сатира од Абуказема. Свеска трећа. Са 20 слика. Издање књижаре Луке Јоцића и друга. Штампарија дра Светозара Милетића у Новом Саду 1882.

Накладом књижаре В. Валожића у Београду, изашла је нова књига Богата наследница приповетка грофице Дашове. У елегантном завоју. Цена 60 новч.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у својем четрнаестом броју за 1882. ове чланке: 1. Јунак Лака, песма (са сликом) од Чика Јове. 2. На стражилову (приповетка) од М—тин. 3. О верици слика из природе (са сликом) од † Гаје Матића. 4. Требаћеш помоћи. од К. 5. Незнана госпођа (чешка нар. приповетка) (са сликом) 6. Наши разговори, од Браца Мите. 7. Здравље и болест. (По народној песми). 8. О игри. (свршите се). 9. Туђе не дирај! 10. Даштања. 11. Нове књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“

број 25-ти доносе

овај садржај: Забава: Шумарева ћерка. Књига друга 1. од С. В. П. — Песме: Гробар по рускоме од Драгомира Брзака. — Метереологија: Нешто о тучи, граду, леду од С. М. — Преводи: Асја, приповетка Ивана С. Тургењева. — Песме: Приморски сонети од Раје Лемаића. — Проналасци: Фонограф, предавање Ђ. М. Станојевића. — Песме: Звона у постојбини, по Фрајлиграту од Васе Станишина. — Уметност: Међународна уметничка изложба у Бечу. II — Листак: Орлић од М. — Књижевност: Бока Которска реферат С. В. П. Љубав и свице, реферат Милана Савића. — Српски писци: Др. Данило Медаковић. — Друштва: седница књижевног одбора Матице Српске. — Уз наше илустрације: Девојка броји новце, Сlike из Црне Горе, Град Трст — Књижевне белешке. — Позив на претплату. — Сlike: Др. Данило Медаковић новинар: Сlike из Србије: Девојка броји новце. Цртао проф. Влад. Тителбах. Сlike из Црне горе: крштење наследника престола. кнез Никола I. прима и расправља тужбе; Са јадранског мора: Град Трст са луком. —

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 15 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 ф., за Србију и Црну Гору 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца а за друге крајеве цена је годишња 12 ф. односно 6 ф. полугодишње у банкама. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена гг. скупљачи. као и Накладна штампарија А. Пајевића

у Нов. Саду.

7-МИ БРОЈ „СРПСКЕ ЗОРЕ“ ЗА 1880

ко има за продају, нека нам га пошаље са ознаком цене, коју за њега тражи.

Штампарииа А. Пајевића у Н. Саду.

НОВА ШКОЛСКА КЊИГА ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

УШЛА ЈЕ У ШТАМПУ

и биће готова за ову идућу школску годину.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као: Буквар српски, тврдо укоричен 16 новч., Црквено-словенски буквар са читанком тврдо укоричен 16 новч. Читанка за други разред српске народне школе 24 новч. — које је књиге написао главни школски референт господин Др. Ђорђе Патошевић, а наша највиша школска власт: српски народни црквено-школски савет одобрио их је за употребу у нашим основним школама.

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарииа А. Пајевића у Н. Саду.

Накладом књижаре В. Валожића у Београду

ИЗАШЛА ЈЕ НОВА КЊИГА

БОГАТА НАСЛЕДНИЦА

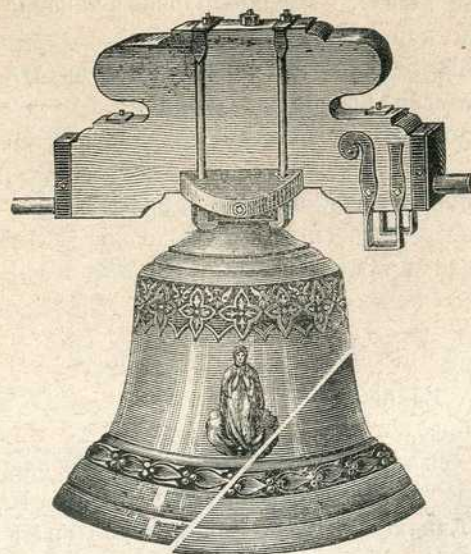
приповетка

грофице Дашове.

У елегантном завоју. Цена 60 новч.

Може се добити у свима српским књижарама.

ОГЛАСИ. ЗВОНА.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

3—5

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА